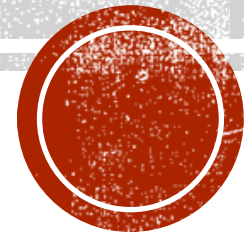


# KATALOG PONUDE PRESADNICA IZ PLASTENIKA U POLJOPRIVREDNOJ I VETERINARSKOJ ŠKOLI OSIJEK

(proljeće 2024.)



cvijeće POVRĆE ljekovito i ZAČINSKO bilje

(katalog ažuriran 5. travnja 2024.)



# Timijan, majčina dušica

- ima jak miris i gorko-ljutkasti okus
- kao začin se dobro slaže s češnjakom, rajčicom, maslinama i vinom i tako čini idealnu podlogu za mediteransku kuhinju
- koristi se u fitoterapiji i pomaže kod ublažavanja raznih simptoma bolesti

*Od timijana možete napraviti repelent.*

*Potrebno je:*

*60 ml vode,*

*60 ml maslinovog ili ricinusovog ulja,*

*10 kapi tinkture eukaliptusa,*

*15 kapi tinkture timijana.*

*Miješajte vodu i ulje dok ne postane kremasto. Zatim dodajte biljnu tinkтуру.*

*Repelent cuvajte na tamnom mjestu u dobro zatvorenoj posudi.*





# *Matičnjak,* *melisa, pčelinja metvica*

- višegodišnja biljka, naraste do 60 cm visine
- ružičasti, žućkastobijeli ili blijedoljubičasticvjetovi se razvijaju u pazušcima gornjih listova od lipnja do kraja kolovoza
- matičnjak se može uzgajati u vrtu, raste i u prirodi, u blizini sela, često zajedno s koprivom, a u mladom stadiju po obliku listovi su im jako slični
- ako se žele koristiti listovi, moraju se cvjetovi, koji cvatu u srpnju, ukloniti jer tako listovi ne gube aromu
- uspijeva na jednolikom vlažnom tlu
- svježi list matičnjaka ima miris limuna
- svježi listovi se koriste za sva jela kod kojih se koristi limun, kao začini u salatama, juhama, povrću, biljnim umacima, gljivama, ili kao dekoracija jelima
- listovi se suše i mogu se koristiti u fitoterapiji (za smirivanje živčanog sustava, kod nesanice, histerije i stresa, jača srce)





# *Paprena metvica,* *menta*

- trajna zeljasta biljka
- stabljika uspravna, razgranata, naraste do 90 cm, a listovi nasuprotni, jajastošiljasti, na kratkoj peteljci
- cvate od lipnja do kolovoza
- odgovara joj lakše tlo
- listovi su jako aromatičnog mirisa, mirišu na mentol
- koriste se kao ukusan dodatak napitcima i udrugim receptima
- ima primjenu kod olakšavanja probavnih tegoba, gastritisa za smirenje





# Ljekovita kadulja, žalfija

- višegodišnja polugrmovita biljka
- stabljika u donjem dijelu drvenasta, povijena, razgranata, do 70 cm visine, listovi jednostavni, navorani, duguljasti, dlakavi
- cvate u trajanju od 20 dana od svibnja do srpnja u plavo-ljubičastoj boji
- potrebno je sunčano mjesto
- treba je skromno zalijevati
- otporna je na sušu i mraz
- dobra je medonosna biljka
- ljekovita biljka, ima antiseptična svojstva – pomaže kod upaljenog grla i desni - sakupljaju se listovi prije cvatnje i u ranoj fazi pojave cvjetova





# *Bosiljak* *(krupnolisni zeleni)*

- jednogodišnja zeljasta biljka
- stabljika razgranata, visoka oko 50 cm, listovi svjetlozelene ili plave boje, ovalni ušiljeni
- cvate od lipnja do kolovoza
- voli sunčano mjesto te rahlu i vlažnu zemlju
- može se posaditi u vrt i lonce za prozorsku dasku
- listovi su aromatični
- svježi ili osušeni listovi se koriste u jelima mediteranske kuhinje, pogotovo jelima s rajčicom, a dodaju se neposredno pred kraj kuhanja
- bere se prema potrebi





# Bosiljak (*krupnolisni plavi*)

- afrički plavi bosiljak spada u najbolje vrste za uzgoj u zatvorenom prostoru
- biljku držati na južnoj strani kako bi dobila što više sunca i topline
- ima manje i uže listove prošarane plavkasto-ljubičastom bojom uzduž lisnih žila i stabljiku iste boje
- snažni je antioksidans i prirodni antibiotik
- jača imunološki sustav i štiti srce i krvne žile





# Origano

- višegodišnja zeljasta biljka
- stabljika uspravna, razgranata, do 60 cm visine
- listovi jednostavni i mali
- cvate od lipnja do rujna
- najbolje uspjeva na plodnim i rahlim tlima
- ne odgovara mu previše vlage
- cijela biljka ima snažan miris
- na sunčanom mjestu razvija jači miris
- beru se listovi i vršni cvjetovi
- koristi se kao začim





# Pelin

- cvjeta od srpnja do listopada
- listovi i cvijet su vrlo gorki, karakterističnog mirisa, dok korijen ima topao i aromatičan okus
- u domaćoj pučkoj medicini pelin se koristi za liječenje upala, groznice, proljetnog umora, artritisa, gihta, bolesne žuči, masne jetre, bubrega, dijabetesa, depresije, nesanice i drugih bolesti, koristi se za otvaranje apetita, ali i kao začin
- treba puno sunčevog svjetla, ali ne izravno
- za berbu dozrijeva u srpnju i kolovozu
- dobro podnosi sušu





# Korijander

- naraste preko 1 m visine
- nije zahtjevna biljka za uzgoj, ali bolje uspijeva na osunčanim mjestima
- može se posaditi u vrt ili u velike posude
- ima specifičan miris
- korijander se smatra jednim od najboljih prirodnih sredstava za čišćenje organizma od štetnih tvari, ima i dezinfekcijska, antiseptička i antigljivična svojstva, koristi se u liječenju anemije...
- koristi zrelo ili osušeno sjeme korijandera - dodaje jelima od kelja, govedine i gljiva, raznim varivima, osobito onima od mahunarki, dodaje se u likere
- list ima jaku aromu i uvijek se koristi svjež i koristi se u azijskoj i južnoameričkoj kuhinji





# Peršin listaš

- vrlo atraktivna sorta odlične arome
- od biljke se isključivo koristi lišće i peteljke
- ne stvara zadebljali korijen te formira glatke listove tamnozeleno boje





# Ljekoviti ljupčac, „biljka vegeta“

- višegodišnja začinska i ljekovita biljka
- raste u obliku grma visine do 2 m
- kako bi se u biljkama stvaralo što više eteričnog ulja, preporučuje se uzgoj na osunčanim mjestima
- potrebno ga je redovito zalijevati
- svi dijelovi ljupčaca imaju jak aromatičan miris
- berba listova može se obavljati od proljeća do kasne jeseni
- iako se listovi mogu sušiti, najbolje je koristiti ih svježe ili ih zamrznuti
- okus ljupčaca je pikantno-slatkast i malo podsjeća na celer
- listovi se dodaju umacima od rajčice, juhama, raguima i ostalim jelima od mljevenog mesa, može se koristiti i za začinjavanje variva, sireva, namaza, sendviča, složenaca i ribe dok se svježe stabljike mogu dodavati salatama ili blanširati
- u narodnoj medicini se upotrebljava kao pomoć kod želučanih tegoba, posljedica loše probave, gihta, reume, migrene, bolesti bubrega i mjehura te menstrualnih bolova
- ne bi ga smjele konzumirati trudnice ni osobe koje imaju visoku tjelesnu temperaturu



# Komorač

- dvogodišnja biljka
- uzgaja se kao začinska biljka i povrće, ili kao ljekovita i industrijska biljka
- dobra je medonosna biljka
- svi dijelovi komorača vrlo su aromatičnog i slatkastog okusa
- koristi se zadebljali korijen i listovi u svježem stanju u salatama
- u fitoterapiji se koriste plodovi - djeluje spazmolitički, korisni su kod nadutosti i otežane probave





# Ružmarin

- grmolika zimzelena biljka igličastih listova i krhkih svjetloplavih cvjetova
- igličasti listovi intenzivnog su mirisa, te pikantno ljutog, oporog i gorkog okusa
- koristi se za aromatiziranje povrća i mesnih jela
- potiče cirkulaciju i tok krvi prema mozgu, te na taj način poboljšava koncentraciju i liječi glavobolju
- treba puno sunca i zaštitu od hladnih vjetrova
- može se uzgajati u posudama u zatvorenom na sunčanom mjestu, a preko ljeta ga se može ukopati u zemlju





# Lavanda

- omiljena ukrasna biljka, a sve se više uzgaja i plantažno
- nema velikih zahtijeva u pogledu kvalitete tla, uzgoj joj je vrlo ekonomičan, a može poslužiti i kao dobra ispaša za pčele
- termofilna biljka koja za nagomilavanje eteričnog ulja zahtijeva visoke temperature te mnogo sunca i svijetlosti tijekom cijele vegetacije
- topli, od vjetra zaklonjeni tereni pogoduju brzom rastu biljaka
- hladna tla uz mrazove nanose velike štete usjevu, iako biljka u mirovanju podnosi temperature i do  $-20\text{ }^{\circ}\text{C}$
- osnovna njega usjeva: orezivanje biljaka u prvoj godini uzgoja na visinu 8-10 cm, u drugoj godini na visinu 15-18 cm i nakon toga više nema potrebe oblikovati krošnju
- nasad prave lavande počne starjeti nakon 6-8 godina, grmovi se prorjeđuju, smanjuje se broj cvjetnih izbojaka, a cvjetne stabljike se skraćuju





# Smilje

- poznata kao „biljka koja nikada ne vene“
- često se uzgaja zbog kvalitetnog ulja koje se koristi u kozmetičkoj industriji i medicini
- podnosi visoke ljetne temperature krša i kamenitih terena
- traži jače sunčevo zračenje, a može podnijeti i oštrije zime zbog čega se prirodno nalazi i na višim nadmorskim visinama
- mladi nasad poželjno je zalijevati u fazi podizanja nasada kao i u početnoj fazi rasta biljaka, iako smilje nema značajne zahtjeve za vlagom





# Santolina

- rustikalni, zimzeleni, aromatični grm
- raste na sušnim i kamenitim mjestima
- ima vunaste, uspravne i tanke stabljike prekrivene postojanim sivozelenim lišćem i daju ugodan miris
- može doseći 30-60 cm visine, proširujući se na 80-90 cm širine
- za vanjsku upotrebu kao sredstvo protiv svrbeža u slučaju ugriza insekata kao i eterično ulje koje djeluje u razne svrhe ljudskog zdravlja
- s kulinarskog gledišta prisutna je u brojnim receptima
- ne treba se posebno zalijevati, stoga je poželjno intervenirati samo nakon dužih razdoblja suše





# *Paprika*

## *Vedrana F1*

### *(babura)*

- najuspješnija i najraširenija bijela babura
- vrlo rani i najprinosniji hibrid paprike babure
- visok potencijal rodosti u zaštićenim prostorima i na otvorenom
- plodovi izrazito kvalitetni mliječno zelene boje
- veličina plodova od 85-95 mm, a težina veća od 200 g
- izrazito visoki postotak plodova prve klase
- vrlo adaptivna i pogodna za uzgoj na dvije grane i u grmu





# *Paprika*

## *Blondy F1*

*(babura)*

- svijetlo žuti rani plastenički tip paprike vrhunske kvalitete
- rani hibrid sa vrlo snažnim korijenom i moćnom biljkom neograničenog rasta i visokog potencijala rodosti
- plodovi su mesnati, čvrsti, četvrtastog oblika sa 3-4 sjemene pregrade vrlo atraktivnog izgleda
- prosječna težina ploda iznosi 230-250 g, dužine 8-10 cm i promjera 6–8 cm
- zriobom plod mijenja boju od svijetlo žute u žutu s visokim sjajem
- vrlo otporna na vršnu trulež ploda (flekavost)
- dobro podnosi transport i najduže od svih hibrida zadržava svježinu na policama supermarketa
- koristi se svježa za salatu, zimnica (kiseljenje), punjene paprike...





# *Paprika*

## *Eszter F1*

*(paradajz paprika)*

- hibrid paprike žutih, slatkih, krupnih i blago rebrastih plodova
- boja ploda prelazi iz bijele u crvenu, a dobro podnosi visoke temperature i nedostatak svjetla
- ova paprika namijenjena je ranoj proizvodnji
- plodovi su težine 80 – 100 g
- mesnat plod, izrazito dobrog ukusa vrlo je privlačan za prerađivače i pogone za kiseljenje
- za proizvodnju u zaštićenom prostoru i na otvorenom





# *Paprika*

## *Amanda F1*

*(polubabura)*

- pripada starim sortama paprike
- rana slatka polubabura zašiljenog vrha s debelim mesom
- može se uzgajati u zaštićenom prostoru i na otvorenom
- plodovi na biljci vise, mase 120 do 160 grama, mesnati, u početku bijele boje koja sporo prelazi u crvenu
- pogodna je za ranu proizvodnju i svježiju potrošnju





# *Paprika*

## *Kaptur F1*

### *(ajvarica)*

- slatka sorta čiji plod sadrži visok udio suhe tvari, što pogoduje dugom čuvanju
- krupni plodovi su težine oko 180 g, težina ploda doseže i 200 g
- dužina ploda je 18-20 cm, širina 6-7 cm, debljina mesa je 6-6.5 mm i uz optimalne uvijete biljka u prosjeku ima prinos 2,3 kg po stabljici
- ima jako brzi prelaz iz zelene u crvenu boju
- visina stabljike je oko 100 cm, habitus biljke je jako čvrst
- berba plodova počinje od polovice srpnja i traje do kraja rujna
- pogodna za uzgoj u otvorenom i zatvorenom prostoru
- koristi se svježa, pečena, a najčešće za pripremu zimnice (ajvar)





# *Paprika*

## *Sofiane F1*

*(rog paprika umjereno ljuta)*

- hibrid krupnih svijetlozelenih plodova
- za proizvodnju u zaštićenom i na otvorenom prostoru
- širina ploda kod peteljke iznosi 3-4 cm, duljina 20-24 cm
- dozrijeva 60-65 dana nakon presađivanja





# *Paprika*

## *Janka F1*

*(feferon paprika)*

- hibrid ljutog, krupnog feferona zelenožute boje
- plodovi su dugački 20-22 cm.
- zameće ekstremno puno plodova i daje visoki uro.





# *Paprika*

## *Ljuta crvena*

### *(domaća)*

- ljuta crvena paprika proizvedena iz domaćeg školskog sjemena čiji viseći plodovi imaju šiljati završetak
- dužine su 10-15cm
- plodovi u početku zelene boje, koja poslije prelazi u intezivno crvenu boju
- sorta odlična za mljevenje, začini, te konzumiranje u svježem stanju
- dodatak jelima „Ljutu šokicu” pravimo od ove paprike





# *Paprika*

## *Cherry*

*(ljuta)*

- proizvedena iz domaćeg školskog sjemena te
- pripada u grupu srednje do jako ljutih paprika
- plodovi su intenzivno crvene boje, promjera 2 cm
- može se koristiti svježa i za sušenje





# *Paprika*

## *Chilly*

*(domaća, ljuta)*

- začinska i ukrasna, ljuta chili paprika proizvedena iz domaćeg školskog sjemena
- uzgaja se u posudama kao ukras i u vrtovima kao začinska paprika





# *Rajčica*

## *Rally F1*

- standardni hibrid rajčice kojeg odlikuje vrlo snažan korijen
- izuzetno je cijenjen radi jednostavnosti uzgoja
- plodovi su vrlo krupni i težine preko 250 g, odličnog okusa i jarkocrvene boje
- namijenjen za uzgoj u jednostavnim plastenicima u kojima ravnomjerno i ujednačeno zameće te na otvorenim prostorima
- izuzetno cijenjen kod proizvođača koji plasiraju svoje proizvode na tržnicama radi izuzetnog okusa, jednostavnosti uzgoja i otpornosti bolesti





# *Rajčica*

## *Saint Piere*

- vrlo bujna biljka, visokog rasta
- plod je okrugao do malo plosnat, sa 3-4 rebra, prosječne težine 150-200 grama, vrlo ukusan
- za potrošnju u svježem stanju i za spremanje soka
- kasna proizvodnja na otvorenom polju uz oslonac





# *Rajčica*

## *Medeno srce F1*

- hibrid rajčice s velikim i čvrstim plodovima srcolikog oblika
- rodan hibrid, mnogo otporniji na bolesti od Volovskog srca
- biljka ima dosta lisne mase koja dobro štiti plodove od sunčevih opeklini tijekom ljetnih mjeseci
- na "grozdu" ima 4-5 plodova srcolikog oblika
- prosječna težina ploda je 250 g

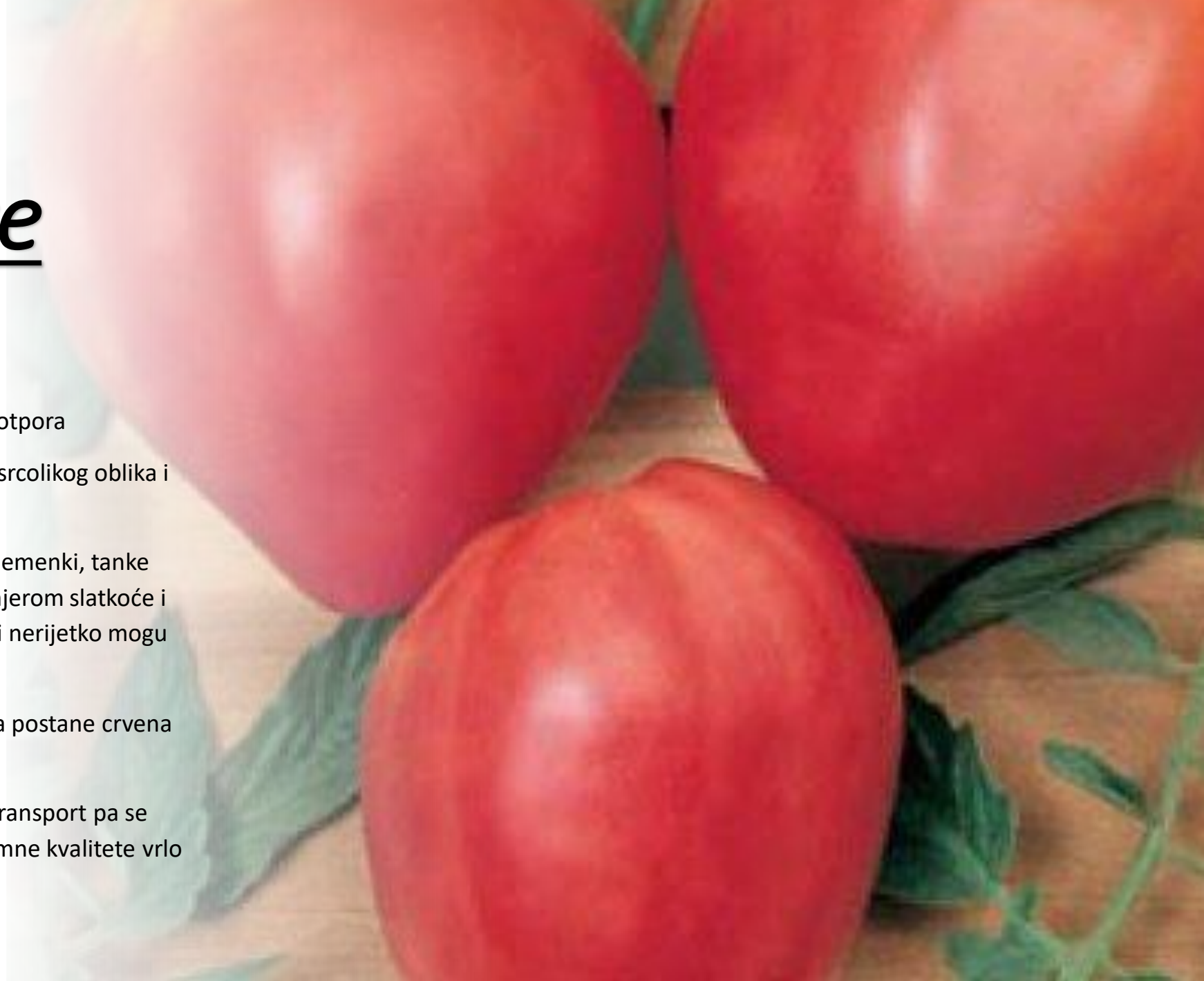




# *Rajčica*

## *Volovsko srce*

- poznata i popularna stara sorta rajčice
- biljke su visoke i bujne te im je potrebna potpora
- daju vrlo krupne plodove karakterističnog srolikog oblika i sjajno crvene boje
- plodovi su vrlo veliki i mesnati, bez puno sjemenki, tanke glatke kore, sočni i ukusni sa savršenim omjerom slatkoće i kiselosti, prosječne težine 300 do 600 g, ali nerijetko mogu doseći težinu i od 800 g
- dozrijeva iznutra, pa nije poželjno čekati da postane crvena jer je tad već prezrela
- nije pogodan za dugotrajno skladištenje i transport pa se rijetko uzgaja komercijalno, ali je zbog iznimne kvalitete vrlo popularan za uzgoj u kućnim vrtovima







# *Rajčica*

## **Buffalosteak F1**

*(amerikanac)*

- može se saditi na otvorenom i u zaštićenim prostorima
- težina plodova: 320-700 g
- rana sorta
- mesnata rajčica, sjajno crvene boje s vrlo malo sjemenki
- podsjeća na stare sorte rajčice



# *Rajčica*

## *Incas F1*

*(industrijska rajčica, šljivar)*

- srednje rani hibrid, niske stabljike koji raste u obliku grama
- na otvorenom tlu visina biljke je 50-60 cm
- dozrijeva 80 dana nakon presađivanja
- intenzivna sjajno crvena i ujednačena boja ploda
- težina plodova: 90 g
- odlična za pripremanje umaka.
- razmak sadnje : 80 cm x 150 cm





# *Rajčica*

# *Cherrola*

## *(šeri rajčica)*

- hibrid ove rajčice u „cherry“ tipu stalno je rastuća biljka koja se podjednako preporuča za vanjsku i plasteničku proizvodnju
- plodovi su kuglasti, jarkocrvene boje i nisu podložni pucanju
- dosežu težinu 15-20 g
- jedan grozd sadrži oko 20 boba koje su pogodne za branje u grozdu





# *Patlidžan*

## *Classic F1*

- najpopularniji i najtraženiji hibrid patlidžana
- plodovi su ovalnog oblika, tamnoljubičaste boje, veličine 16-20 cm
- namjenjen je za proizvodnju u zaštićenom prostoru i na otvorenom polju





# *Cvjetača*

## *Barcelona F1*

- srednje rani hibrid (75 – 80 dana) jakog rasta
- unutarnji listovi odlično prekrivaju cvijet
- cvijet je bijel, zbijen, fine zrnaste strukture i iznimne kvalitete
- otporan je na stresne uvjete tijekom rasta
- doseže težinu 1.5 – 2.5 kg





# *Kupus*

## *Farao F1*

- vrlo rani hibrid, izrazito okruglih glava, otporan na pucanje
- duljina vegetacije: 63 dana
- težina glavica se kreće od 1.5 do 2 kg
- namijenjen za svježju potrošnju





# *Kupus*

## *Bravo F1*

- jedan od najpoznatiji hibrida kupusa, vodeći kupus u proizvodnji
- namjenjen najviše za kiseljenje i svježe salate
- glavice su plavkasto-zelene boje prosječne težine 2,5-3,5kg
- može se skladištiti 35-45 dana





# *Brokula* *Lucky F1*

- rana brokula namijenjena za uzgoj u proljeće i jesenski uzgoj
- prinosan hibrid, formira vršni cvat težine 500 - 700 g
- broj dana vegetacije: 70





# *Kelj*

## *Famosa F1*

- brzorastući hibrid
- pogodan za uzgoj od proljeća do jeseni.
- formira okrugle čvrste glave.
- broj dana vegetacije: 65
- težina: 1.5-2 kg
- tamno zelena boja





# ***Kelj pupčar Franklin F1***

- vrlo rani hibrid visoke rodnosti
- vegetacijski period 125 dana nakon sadnje
- lijepi, okrugli, vrlo krupni pupovi (3 – 4 cm) izvrsne kvalitete, nalaze se na srednje visokoj stabljici i lako se beru
- vrlo izdržljiv u polju, manje osjetljiv na žućenje lista
- preporučeni razmak sadnje između redova je 80 cm, a unutar reda 40 – 50 cm





# *Krastavac*

# *Raider F1*

*(salatar)*

- pogodan za uzgoj u zatvorenom i na otvorenom prostoru
- okus bez gorčine
- plodovi dugački od 16 do 22 cm
- tamnozeleno boja ploda





# *Krastavac*

## *Ajax F1*

*(kornišon)*

- hibridna sorta za uzgoj na otvorenim i u zatvorenim prostorima
- za svježú konzumaciju i za preradu u obliku konzervirane i kisele hrane
- može se uzgajati kao penjačica uz potporne mreže, može biti i puzajuća po površini tla
- ako se biljke uzgajaju bez potpore/mreže postoji mogućnost da će biti podložnije raznim oštećenjima te samim time i urod će biti manji





# *Dinja*

## *Amethyst F1*

- srednje rana dinja
- plodovi su atraktivne boje, težine oko 2,5 kg
- meso je izrazito narančaste boje i slatko
- plodovi su dobro pokriveni listovima

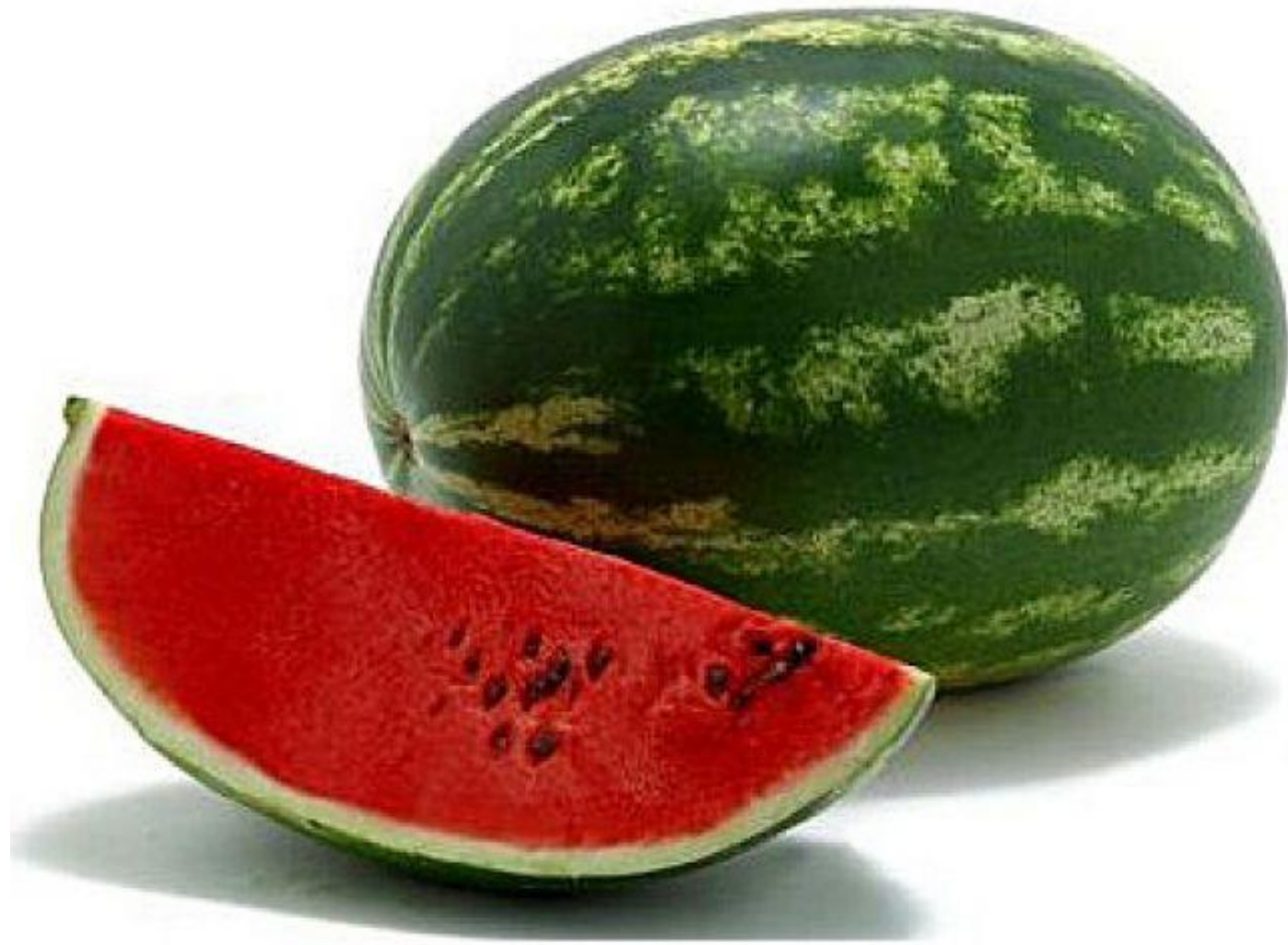




# *Lubenica*

## *Odyssey F1*

- rani hibrid s bujnom vriježom i dobrog plodonošenja
- tamnocrveno meso, odlične kvalitete i okusa
- blago ovalni plodovi težine 10 - 14kg





# Tikvica tamnozelena

- sorta srednje bujnog rasta
- pogodna za uzgoj na otvorenom polju i plasteniku
- plodovi su tamno zelene boje i veličine od 18-20 cm





# *Tikvica* *svijetlozelena*

- rana sorta tikvice s izduženim plodovima valjkastog oblika
- kora je tanka i svijetlo zelene boje





# Butternut tikva

- plodovi počinju sazrijevati u rujnu, bere se kad je peteljka prilično suha, a lišće požutjelo, najčešće početkom listopada
- može se skladištiti i do nekoliko mjeseci, na suhom mjestu pri temperaturi od 10 do 15 °C





# Hokaido tikva

- nije zahtjevna za uzgoj, ali joj trebate osigurati plodnu zemlju i navodnjavanje
- od sijanja tikve pa sve do njenog branja treba proći period od dva do tri mjeseca
- zrela tikva ima glatku koru, tamno narančaste do crvene boje





# *Patišon*

- ima oblik spljoštenog diska
- težina: 200 do 300 g
- svojim okusom podsjeća na okus tikvice i krastavca, pa se može pripremati na isti način
- za konzumaciju su najbolji mladi plodovi koji ne moraju biti oguljeni jer je koža još mekana, a sjeme još nije izraženo





# Petunia

- zahvalna jednogodišnja cvjetnica koja se može saditi u sandučiće, lonce ili u vrt
- cvjeta od ranog proljeća pa do kasne jeseni
- visina joj je od 15-40 cm
- voli sunčano mjesto, bogatu humusnu zemlju, redovno zalijevanje, ljeti svakodnevno
- redovito odstraniti uvenule cvjetove kako bi se što duže produžilo vrijeme cvatnje





# *Ageratum,* *mirisna kunica*

- sadi se u gustim skupinama kao pokrivač tla
- atraktivna, dugovječna biljka, vrlo omiljena zbog obilja cvatnje i lijepih, svijetlih i pahuljastih cvjetova sakupljenih u cvatove
- stabljika uspravna, slabo razgranata, visoka 15 do 20 cm
- cvatnja obilna od travnja do listopada
- najbolje uspijeva na direktnom svjetlu, ali i u polusjeni
- nije zahtjevna biljka, no u doba suše potrebno je zalijevanje





# Brdski zvjezdan, aster

- trajna zeljasta biljka
- stabljikanaraste do 50 cm visine, uspravna je, u gornjem dijelu razgranata,
- cvjetovi su mirisni, veličine 3-4 cm, gusto rastu na vrhovima stabljika
- cvate u kasno ljeto i početkom jeseni
- uspijeva na suncu i polusjeni, te na svi tlima





# Dalija, georgina

- grmolikog rasta, patuljasta sorta, doseže visinu od samo 20-30 cm
- cvjetovi su dvostruki, promjera 10 cm, veliki broj cvasti (do 15 kom po biljci), cvjetovi imaju različite boje
- mogu uzgajati kao vrtni usjev ili u loncu
- odmah nakon sadnje zalije samo jednom i nema potrebe za daljnjim navodnjavanjem jer prevelika vlaga u toj fazi može prouzročiti trulež gomolja, a kad biljka krene s intenzivnim rastom treba je obilno zalijevati, osobito u sušnim razdobljima
- nije zahtjevna za određene uvjete, može rasti čak i u vrlo zasjenjenim područjima, ali u ovom slučaju cvatnja može biti manje intenzivna, veličina cvasti manja





# Gazanija

- višegodišnja biljka, naraste do 30 cm
- listovi su u rozeti iz koje izrastaju pojedinačni i veliki cvjetovi, cvatu u različitim bojama
- cvatu od proljeća do jeseni
- odgovaraju joj sunčani položaji - čak i na malo zasjenjenim mjestima, cvjetovi se neće razviti
- u oblačnim danima i kišnim ljetima, slabo cvjeta, a cvjetovi ostaju zatvoreni ili su blijedi
- jednom kad se ukorijeni, podnosi kratku sušu
- s nedostatkom vode, cvatnja je slabija, potrebno redovito zalijevati





# Cinija (niska)

- na vrhu stabljike smješteni su cvjetovi raznih boja
- cvatu od lipnja do listopada
- rado ih posjećuju pčele
- jednostavne za uzgoj
- ne saditi ih pregusto kako bi se spriječila pojava pepelnice
- potrebno im je dosta svjetlosti i topline
- uklanjanjem uvelih cvjetova i orezivanjem se može potaknuti veća cvatnja





# Lobelija

- raste kao grmić, visine od 10 do 25 cm, širine od 10 do 15 cm
- cvate od početka ljeta do jeseni malim, rahlim grozdastim tamnoplavim cvatovima
- koristi se na mjestima izloženim suncu za sadnju gredica, rubova, ukrasnih posuda, balkonskih sandučića i visećih košara
- preporuča se posaditi na mjesto bez direktnog sunčevog svjetla (istočna ili zapadna strana)
- ne treba obilno zalijevati, preporučuje se redovitost, pretjerana vlaga odgađa cvjetanje, uzrokuje bujan rast
- ako cvatnja oslabi na vrhuncu ljeta, vrijedi skratiti izbojke za trećinu, to bi trebalo potaknuti lobeliju da bujno cvjeta do jeseni





# Vodenika, lijepi dečko, liza, lizika, nedirak

- visina grma 15-25 cm, stabljika uspravna I razgranata
- cvjetovi jednobojni ili šareni, cvatu od lipnja do jeseni
- sadi se na razmak 25 do 30 cm
- preferira vlažno tlo pa biljku treba zalijevati redovito posebno tijekom sušnih razdoblja ili kada je tlo suho na dodir (treba izbjegavati prekomjerno zalijevanje koje može dovesti do truljenja korijena)





# Kadulja crvena, salvia

- na uspravnim stabljikama, visine do oko 40 cm, oblikuju se od svibnja do listopada cjevasti cvjetovi skupljeni u cvatove lijepe svijetlocrvene boje
- crvenoj kadulji treba sunčano i toplo mjesto
- radi obilnije cvatnje uklanjati cvjetove koji su već procvjetali
- ako se želi oblikovati grmoliku biljku potrebno je mlade biljke prikratiti - dekapitirati





# *Ukrasna kopriiva*

- atraktivan grmolik izgled zbog listova nevjerojatnih boja i oblika
- može se uzgajati kao vrtna i sobna biljka
- prilično izdržljiva biljka, jednostavna za uzgoj
- najbolje mjesto je polusjena, na direktnom suncu listovi gube zasićenost boje
- razmak sadnje je 30 cm





# Prkos

- cvjetajući u širokom rasponu boja
- cvjeta otvorena na suncu, zatvarajući se noću i u oblačnim danima
- cvate od lipnja do listopada
- voli sunčana mjesta
- podnosi sušu i uspijeva u suhom tlu nalik pustinji
- kod zalijevanja zalijevati tlo u podnožju biljke, jer voda može oštetiti cvjetanje
- truli u vlažnom tlu





# Pijetlova krijesta, Celosia plumosa

- jednogodišnja biljka koja ima vrlo atraktivan cvijet i naraste do 60 cm
- stvara cvjetove u obliku piramide sakupljen u velike cvatove žute, narančaste, crvene, ružičaste i bijele boje
- stabljika jednostavna ili razgranata s jednostavnim listovima na kratkim peteljka, ušiljenog vrha
- jednostavna i nezahtjevna za uzgoj, ne traže puno njege i pažnje
- zalijeva se umjereno, ali redovito
- cvatovi mogu trajati i do 10 tjedana, kad se osuše odrezati ih da se potakne nova cvatnja





# *Pijetlova krijesta,* *Celosia cristata*

- cvijet izgledom liči na pijetlovu krijestu, a dolazi u različitim bojama
- cvatnja traje cijelo ljeto
- sadi se u lonce i u vrtove u manje skupine na razmak
- jako lako se održava jer je izdržljiva
- zahtjeva sunce i redovno umjereno zalijevanje





# Slatki alisum

- mogu narasti 7,5 - 15 cm i stvaraju grozdove sićušnih cvjetova u grozdovima u bijeloj i ljubičastoj boji
- cvjetovi slatkog alisuma tako su nazvani zbog svog mirisa po medu pa ga rado posjećuju pčele
- iako nisu otporne na mraz, biljke će se same zasijati i mogu trajati više godina (u uvjetima blaže zime)
- sade se kao pokrivač tla, u kamenjarima , obrubima, žardinjerama i visećim košarama
- odgovara joj sunce, ali i polusjena i umjereno zalijevanje





# *Srebrna cineraria* *kostriš, srebrna pepeljuga*

- višegodišnja biljka
- stabljika uspravna, jako razgranata, u osnovi drvenasta, sivkasta, visoka do 60 cm
- listovi naizmjenični, sivozelene boje, duguljasti i perasti, dlakavi
- cvjetovi su žute boje, sakupljeni u cvatove i nalaze se na vrhovima stabljika
- uzgaja se uglavnom zbog lijepih listova
- sadi se na razmak 20-tak cm
- voli sunčana mjesta, u polusjeni listovi postaju zeleniji
- otporne je na sušu, niske temperature i vjetar pa može i prezimjeti
- potrebno je otkidati vrhove da se dobije grmolik rast
- zalijevati kad se tlo površinski prosuši, ispod biljke (ne po listovima)





# Kadifica (žuta)

- visina 20-70 cm
- postoje s krupnim cvjetnim glavicama promjera i do 12 cm i onima manjima promjera 4-5cm kojih ima sa jednostavnim i duplim tj. punim cvatom
- sadi se na sunčana mjesta u bilo koji tip zemlje, a pogoduju joj u kamenjari, gredice ili obrubi
- saditi na razmak od 20-30cm
- zahvalan cvijet oko kojega nema puno brige





# Verbena

- trajnica, otporna na niske temperature
- odlično podnosi sušu te se lako kombinira s kamenjarkama
- cvate od početka ljeta do pojave prvih mrazova u različitim bojama
- položaj mora biti sunčan
- navodnjavanje mora biti u izobilju, po mogućnosti u večernjim satima, s vodom sobne temperature
- tijekom sezone cvatnje poticati stvaranje novih izbojaka orezivanjem vrhova sadnice barem jednom u deset dana





# Dragoljub

- puzavica je te se lako izbori za svoje potrebe – stabljika naraste do 3 m i grana se
- listovi su naizmjenični, zeleni, na dugoj peteljci, okruglog oblika
- cvjetovi su zvonoliki, crveno žute boje, cvatu cijelo ljeto i početkom jeseni do prvih mrazeva
- odgovara mu sunčan položaj sa što manje sjene, jer sunčanije mjesto rađa više cvjetova
- koristi se ga i za ukrašavanje vrta, npr. oko voćaka i drugih većih biljaka, i ukrašavanje kompostera
- koristan je stanar svakog vrta jer odbija lisne uši, mrave, miševе, puževе, gusjenice...
- cvjetovi i listovi su jestivi (bogat i vitaminom C i željezom), ukusnog, pikantnog okusa, bolje ih je brati kad su manji, a jedu se svježi kao salata ili ščipajući usputno svaki puta kada se prolazi pokraj gredice





# Neven

- jednogodišnja je biljka, biljke bez oštećenja mogu prezimiti
- cvjetna glavica promjera 5-10 cm oblikuje se na vrhu svake stabljike, žute do narančaste boje
- neven nije osjetljiv na sušu, voli toplu klimu
- najbolje uspijeva na rastresitim tlima bogatim humusom, smeđa tla i crnice
- vrlo brzo raste, prvi cvjetovi se pojave već 40 dana nakon nicanja, cvjeta do kasno u jesen





# Vrtni sljez

- dvogodišnja zeljasta biljka – cvate tek u drugoj godini, naraste do 150 cm visine
- cvjetovi dolaze u nijansama od bijele do crvene boje, veliki su, rastu pojedinačno ili u skupinama
- cvate od lipnja do listopada
- medonosna biljka i rado je posjećuju pčele i leptiri
- vrlo je otporna biljka i može prezimjeti
- odgovara joj osunčano mjesto u vrtu





# *Ukrasni kelj*

- ukrasna vrsta povrća koje se uzgaja zbog izuzetne ljepote listova koje je naborano te tamnoljubičasto ili plavozeleno, prošarano ružičastim, ljubičastim, žutim ili kremkastim listovima
- ukrasni listovi intenzivno jarke boje pojavljuju se tek kada temperatura padne ispod 10°C
- naraste u visinu 15 - 30 cm i širinu 45 - 60 cm
- najljepše izgledaju kada se sade u skupinama
- odgovaraju mu sunčana, vlažna i dobro drenirana zemljišta.
- lako podnose niske temperature i snijeg, ali na jakim mrazovima izmrzavaju





# *Pelargonija* *(muškati)*

- jedna od najrasprostranjenijih vrsta ljetnog cvijeća koja se zbog obilne i dugotrajne cvatnje često drži na balkonu, a cvjeta od ranog ljeta do kasne jeseni
- viseća pelargonija se uzgaja u loncima, sandučićima ili vrtnim gredicama
- najbujnije cvjetove postiže se postavljanjem biljke na prozračno i vrlo osunčano mjesto, pa ju je stoga najbolje držati na balkonima okrenutima jugu
- ovom cvijeću ne odgovara previše vlage, stoga ga je potrebno polijevati tek povremeno, kada je zemlja unutar 2 centimetara potpuno suha
- pri zalijevanju treba vlažiti isključivo zemlju jer će previše vlage na listovima ili cvjetovima uzrokovati truljenje
- potrebno podrezivati, uklanjajući potrošene cvjetove kako bi se potakla cvatnja novih





# Tamjan

- obično raste kao trajnica u polužbunu
- naraste do visine od 30 cm, razvija vrlo dugačke viseće izboje koji zauzimaju puno prostora
- svojim oblikom i bojom mogu estetski ponuditi puno više od neuglednog cvijeća - biljke tamjana spadaju u ukrasno lišće
- mali, bijeli cvjetići pojavljuju se u ljeto, imaju sekundarnu ulogu u izgledu biljke
- pogoduje mu sunčano, toplo mjesto, ali mogu biti i na djelomično zasjenjenim mjestima





# Hypoesta

*(sobni cvijet)*

- boja lišća je neobična: na tamnoljubičastoj ili tamnozelenoj pozadini pojavljuju se kontrastne boje mrlja različitih oblika i intenziteta boje
- od početka ljeta do prosinca hipoesta cvjeta cjevastim cvjetovima jorgovana, skupljenim na vrhovima stabljika
- zahtijeva dobro osvjetljenje, ali na južnim prozorima njezino lišće u popodnevnim satima mora biti zaštićeno od izravne sunčeve svjetlosti
- često je potrebno zalijevati - zalijeva se kada se gornji sloj supstrata u loncu osuši
- prekomjerna vlaga podloge je nepoželjna jer može dovesti do truljenja korijena





# Klorofit

*(sobna biljka)*

- trajna biljka koja naraste do 60 cm visine
- uzgaja se zbog lijepih zelenkastih ili zelenobijelih, duguljastih, uskih listova
- cvjetovi su, bijeli, na dužim peteljkama, skupljeni su u grozdaste cvatove, nakon što ocvatu pretvaraju se u mlade biljke, ubrzo puštaju korijenje te ih se može presaditi u lončanice
- otporna je i vrlo malih zahtjeva - uspijeva u hladnim sobama, tolerira puno sunca, ali i njegov gotovo potpun izostanak
- kultivari zelenih listova pogodni su za nedovoljno osvijetljene prostorije, a kultivari šarenih listova zahtijevaju više svjetla pri čemu treba izbjegavati izravno sunce
- u svjetlijim prostorijama bit će bogatiji i gušći





# Sukulenti čuvarkuća, eševerija i dr.

- moraju imati odebljale mesnate stabljike i tuste sočne listove koji imaju sposobnost čuvanja rezervne vode
- ne zauzimaju puno mjesta zbog najčešće malog rasta
- odličan su dodatak modernim interijerima
- atraktivno izgleda u formi malog vrta gdje se kombinira nekoliko vrsta sukulenata
- sade u niske posude i zdjelice – na dno posude staviti dosta debelog sloja grubog pijeska ili krhotine, radi drenaže, potom posude ispuniti laganom, propusnom i pjeskovitom zemljom





# Lovorvišnja

- brzorastuća zimzelena ukrasna biljka
- krase je veliki, tamnozeleni i kožasti listovi
- proizvodi sitne bijele cvjetove koji su gusto raspoređeni i pojavljuju se u proljeće
- uglavnom se sadi kao živa ograda i samostalni grm
- zbog brzine rasta jako je popularna vrsta - obično godišnje naraste 30 - 60 cm, a za 5 - 10 godina može se pretvoriti u visoku živu ogradu
- životni vijek je jako dug
- sadi se na međusobnoj udaljenosti 30 - 60 cm na sunčamo ili polusjenovito mjesto
- lako se uzgaja - traži umjereno zalijevanje posebno u vrijeme suše ili ako je posađena u suhom tlu
- lako se oblikuje i reže kako bi se održala željena visina i oblik, a najbolje vrijeme za rezidbu je u proljeće prije nego što biljka počne intenzivno rasti







## Posebna ponuda

- Vinski ocat
- Ljuta šokica
- Džem (kruška, šljiva, višnja, kupina i jabuka)

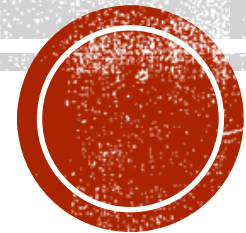




# HVALA

**ŠTO KUPNJOM PRESADNICA I PROIZVODA  
PODRŽAVATE AKTIVNOSTI UČENIKA I PROFESORA  
U POLJOPRIVREDNOJ I VETERINARSKOJ  
ŠKOLI OSIJEK**

(proljeće 2024.)



cvijeće POVRĆE ljekovito i ZAČINSKO bilje

(katalog ažuriran 5. travnja 2024.)